

FARLIGA FÖRBINDELSER
— AV CHODERLOS DE LACLOS,
I DRAMATISERING AV
CHRISTOPHER HAMPTON

↘ **MALMÖ**
STADSTEATER

Susanne Karlsson

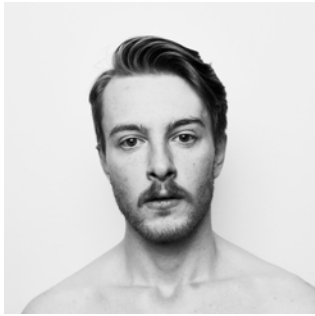
Erik Olsson

Mari Götesdotter

Linn Mildehav

Linus Nilsson

PREMIÄR PÅ HIPP 1 FEBRUARI 2019

ÖVERSÄTTNING: Per Lysander
ORIGINALTITEL: Dangerous Liaisons
FÖRLAG: Nordiska ApS

REGI: Ada Berger
SCENOGRAFI, KOSTYM OCH MASK: Daniel Åkerström-Steen
LJUSDESIGN: Hannele Philipson, Sofia Linde
KOREOGRAFI/BITR. REGI: Melker Sörensen
DRAMATURG: Felicia Ohly

I ROLLERNA

MARKISINNAN DE MERTEUIL – Susanne Karlsson
VICOMTE DE VALMONT – Erik Olsson
MADAME DE TOURVEL – Mari Götesdotter
CÉCILE DE VOLANGES – Linn Mildehav
CHEVALIER DANCENY – Linus Nilsson

**OBS! DET FÖREKOMMER
STROBOSKOPLJUS I
FÖRESTÄLLNINGEN.**

OM DET FINNS ETT VERB SOM HÖR IHOP MED KÄRLEK SÅ ÄR DET "ATT ÄGA".

Och om det finns ett verb som hör ihop med åtrå så är det "att begära". I kärlek vill vi "äga", vi vill vara säkra på den vi älskar. Vi vill minimera avståndet, vi vill stänga klyftan mellan oss, vi vill avvärja spänningar, vi vill ha närhet. Men i åtrå tenderar vi att inte vilja återbesöka gamla platser. Gamla upptäckter håller oss inte intresserade. I åtrå vill vi ha något annorlunda, någon som vi kan fördriva lite tid tillsammans med, och se vad som händer i deras rödlysande kvarter. Du vet... I åtrå vill vi ha en bro att ta oss över. Eller med andra ord, som jag brukar säga, eld behöver syresättas. Åtrå kräver utrymme.

"The secret to desire in a long-term relationship", Esther Perel, TED-talk 14/2 2013

ETT SAMTAL MELLAN REGISSÖREN ADA BERGER OCH DRAMATURGEN FELICIA OHLY

Hur gick det till när ni bestämde er för att göra Farliga Förbindelser?

— Jag har alltid känt en dragning till Farliga Förbindelser, som om den haft någon slags hemlig magnetism. Det här kände inte Kitte Wagner (teaterchef) till, men en dag bad hon mig läsa pjäsen. Vi hade fört samtal om en mängd saker då; mycket rörde sig i landet kring åldrande, makt, kärlek. Allt det där som Farliga Förbindelser handlar om. Jag läste pjäsen på tåget, blev helt fast, kunde inte sluta läsa fast jag bytte tåg, gick med näsan i manuset över perrongen. Jag fattade direkt att jag skulle behöva ge mig på den. Och att det skulle bli en rejäl utmaning.

Kan du berätta lite om din version – som du gör den är det fem karaktärer kvar, varför är de kvar och de andra borta?

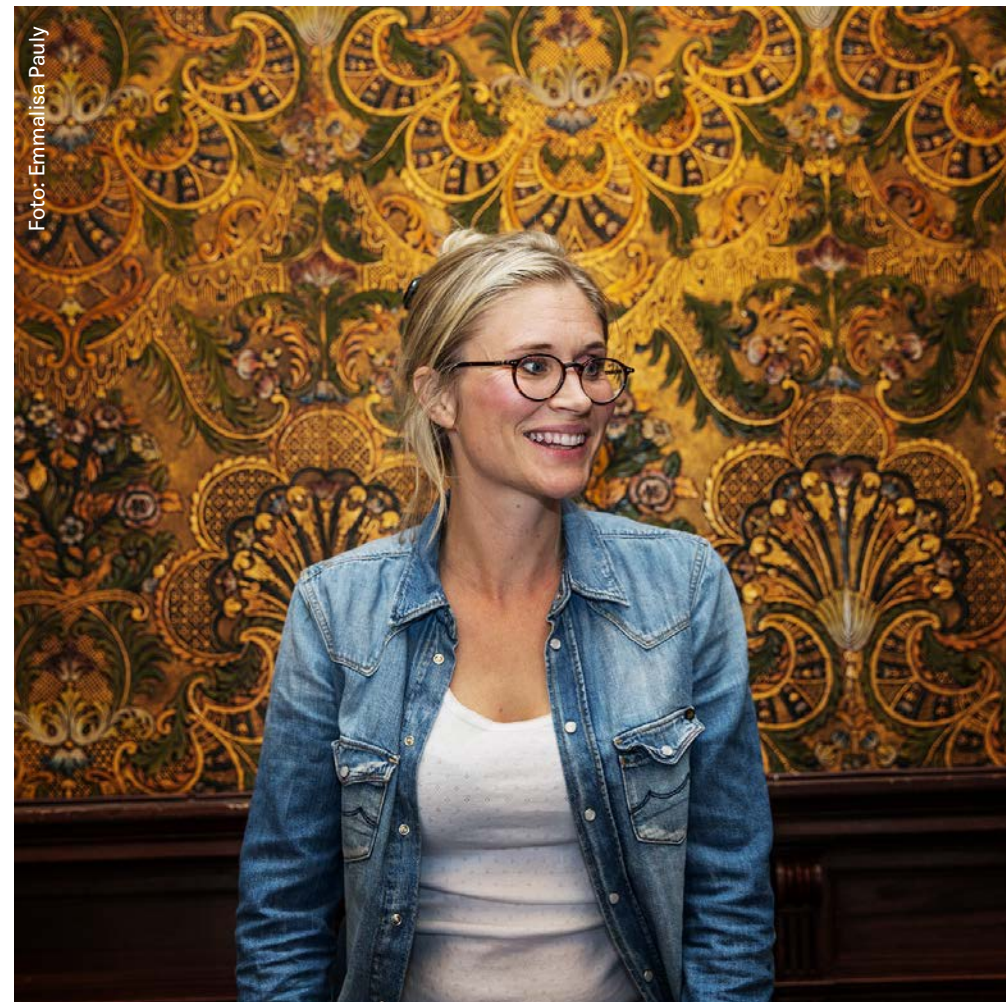
— Originalen är ju en brevroman, men vi har utgått från pjäsmanuset där vi fokuserar på fem karaktärer. Jag ville att alla karaktärerna i vår version skulle ha en stark koppling till vår huvudkaraktär, Markisinnan de Merteuil. Det är hon som äger rummet och driver handlingen framåt. Hon utmanas ständigt av sin älskade vapendragare, Greve de Valmont. Vid deras sida finns ett ungt förälskat par, Cécile och Danceny. Man kan se dem som yngre versioner av Markisinnan och Greven. Och så har vi en femte karaktär, den dygdiga Madame de Tourvel. Det måste ju finnas ett femte hjul, någon som kraschar de jämna paren.

Det här är ju en känd berättelse som många i publiken säkert har sett på film. Om man har sett filmen vad kan man förvänta sig av föreställningen?

— Vi rör oss i någon slags tidsenlig atmosfär, på ett förenklat och stiliserat sätt. Kostymerna är färgstarka bakelser, vi flirtar lätt med barocken men kopierar inte den stilen. Framförallt är kanske formspråket, hur vi berättar, den största förändringen. Det här ett försök att översätta en filmisk berättelse till ett teatralt språk. Och, eftersom det är en sinnlig berättelse, en kropparnas berättelse, har vi valt att i stora delar arbeta koreografiskt.

Vilka teman vill du ta fasta på i den här berättelsen?

— Farliga Förbindelser är en svulstig berättelse som innehåller många starka teatrala teman som makt, kärlek, erotik, lidande, död – ja allt på den dramatiska paletten. Men det övergripande temat för mig är lek. Jag tänker att leken är det levande elementet i alla mänskliga interaktioner; i kärleken och i vänskapen. Men leken finns ju också i högsta grad på teatern, i relationen mellan skådespelarna men också mellan scen och salong. Föreställningens motor är att hålla igång leken i såväl berättelsen som i det faktiska rummet. Leken blir på så sätt både form och innehåll. I föreställningen får vi se hur leken hotas och blir omöjlig. Det sker genom inslag av våld och brutalitet,

den alltför hårda realiteten. Kampen mellan en rå verklighet och ett försök till lek är vårt övergripande tema.

Kan du berätta lite mer om Markisinnan som en huvudkaraktär?

— Markisinnan har intagit en position, en slags kvinnoroll som i alla fall på den här tiden var väldigt ovanlig. Den har inneburit stora uppoffringar, vilket bl a gjort att hon tvingats välja bort mjukare

sidor som moderlighet och systerskap. Hon betar sig medvetet gränslöst, hennes utlevelse är både ohämmad och kontrollerad.

Om jag är den faktiska föreställningens regissör kan man säga att Markisinnan är regissör i vårt fiktiva universum. Hon står där, inför sin publik och är mån om att hennes liv/berättelse ska vara underhållande, och hon är beredd att göra vad som helst för att den ska vara det.

Förhållandet mellan Markisinnan och Valmont är centralt i Färliga Förbindelser, kan du berätta lite mer om dem?

— Det här är ingen moralisk berättelse. Jag hoppas att det ska finnas drag av både offer och förövare i både Markisinnan och Greven och jag hoppas att ingen av dem ska gå att beskriva som vare sig tydligt "god" eller "ond". Jag upplever att det i vår tid finns en stark tendens att sortera människor utifrån de kategorierna, det ska vara tydligt vem som är på rätt sida. I en sådan tid blir människors

komplexitet extra viktig att synliggöra; det är i alla fall vad vi försökt att göra i det här arbetet.

Jag har alltid tänkt att Markisinnan både vill ha Greven men också vara Greven. Hon vill ha hans privilegier, de manliga privilegierna, och hon gör sitt bästa för att erövra dem. Hon har blivit en manskvinna, en roll som ständigt måste uppfinnas på nytt. Denna mycket speciella roll passar inte in i samhällskontraktet, åtminstone inte i dåtidens samhälle. Men Greve de Valmont ger henne en plats,

han ser vem hon verkligen är. Han blir hennes fundament, en förutsättning för att kunna leva det liv hon vill leva.

Greven är på många sätt en klassisk Casanova, en man som vill leva fritt och ha många olika kvinnor. Samtidigt behöver han en hamn, en mamma, en bästis. Hon är allt det där för honom och han återvänder därför ständigt till henne. Kanske har hon förstått att hon enbart kan hålla honom nära genom att släppa honom helt fri. De har på så sätt skapat en väldigt speciell sorts tvåsamhet, som

ser ut att vara vidöppen. Men den har gränser och när de överskrids sätts allt i rullning. Om det fanns en ursprunglig kärlek dem emellan, en mer romantisk sådan, så har den övergått i ett slags djävulsdans, en symbiotisk väv av kärlek, ömhet, makt, hämnd och svartsjuka. Andra människor, särskilt de unga och oförstörda, fungerar som bränsle i deras relation. Greven och Markisinnan suger de ungas blod och livskraft, för att känna sig levande och för att kunna fortsätta sin livsfarliga dans.

**”LEKEN ÄR I GRUNDEN
TILLFREDSSTÄLLANDE. DETTA
GÄLLER ÄVEN NÄR LEKANDET
LEDER TILL EN HÖG GRAD AV
ÅNGEST. DET FINNS EN NIVÅ AV
ÅNGEST SOM ÄR OUTHÄRDLIG
OCH FÖRSTÖR LEKEN.**

/.../

**MAN KAN SÄGA ATT
LEKANDET UPPNÅR SIN EGEN
MÄTTNADSPUNKT, VILKET
HÄNFÖR SIG TILL FÖRMÅGAN ATT
HÄRBÄRGERA EN UPPLEVELSE.”**

*ur Lek och verklighet av D W Winnicott,
i översättning och bearbetning av Arne
Jemstedt (2003).*

CHODERLOS DE LACLOS

Pierre Choderlos de Laclos (1741–1803) var en fransk militär och författare. Under franska revolutionen var han politisk agent, därefter blev han brigadgeneral och under kejsardömet generalinspektör för artilleriet i Syditalien. Laclos var dessutom författare och gjorde skandalartad succé med sin brevroman *Les Liaisons Dangereuses* 1792 (på svenska *Farliga förbindelser*). När den kom ogillades romanen för sin farliga erotiska skildring, men sågs också som skarpsinnig kritik av den samtida överklassens levnadssätt. Brevromanen

var ganska vanlig på 1700-talet, men det som Laclos gjorde annorlunda var att göra brevskrivandet till en del av själva händelseförloppet.

Romanen *Les Liaisons Dangereuses* har filmatiserats ett flertal gånger under olika namn som t ex: *Farliga förbindelser*, regi Roger Vadim, 1959. *Farligt begär*, regi Stephen Frears, i dramatisering av Christopher Hampton, 1988. *Valmont*, regi Milos Forman, 1989. *En djävulsk romans*, regi Roger Kumble, 1999.

CHRISTOPHER HAMPTON

Christopher Hampton är en brittisk dramatiker, manusförfattare och regissör. Han föddes 1946 på Azorerna. Hans far jobbade som ingenjör över hela världen och Christopher växte upp i bl a Hongkong, Egypten och Zanzibar. Han gick sedan i brittisk internatskola och studerade därefter vid Oxford. Där fick hans första egna pjäs *When Did You Last See My Mother?* urpremiär på studentteatern 1964. Pjäsen handlade om hans egna upplevelser av ung homosexualitet i internatskolemiljö och sattes två år senare upp på Royal Court Theatre i Londons West End. Christopher Hampton blev senare husdramatiker på Royal Court Theatre och många av hans pjäser har fått sina uruppföranden där.

Flera av Christopher Hamptons verk för både teater och film är internationellt kända och prisbelönade. Han fick sitt stora genombrott 1985 med dramatiseringen av *Farliga förbindelser* för Royal

Shakespeare Company, baserad på franska 1700-talsromanen *Les Liaisons Dangereuses* av Choderlos de Laclos. Flera filmatiseringar har gjorts och Christopher tilldelades bl a en Oscar för Bästa manus baserat på förlaga för Stephen Frears version *Farligt begär* 1988.

Han har gjort många fler framgångsrika dramatiseringar, översättningar och bearbetningar för teater, film och musikal, som t ex till Andrew Lloyd-Webbers musikal *Sunset Boulevard* (1993), libretto till *Waiting for the Barbarians* (2005), efter J.M. Coetzees roman och *Appomattox* (2007) om amerikanska inbördeskriget. För manuset till filmen *Försoning* (2007) blev han Oscarsnominerad. Han har också själv regisserat film, bl a *Carrington* som han fick Jurypriset för vid Filmfestivalen i Cannes 1995. Även egna filmen *Imagining Argentina* (2003) nominerades till Guldlejonet vid Filmfestivalen i Venedig.

INSPICIENT Josefin Beischer
SUFFLÖR/PRODUKTIONSASSISTENT
Ellen Nilsson
PRODUCENT Jerker Pyron

SCENMÄSTARE Pontus Karlsson
BITRÄDANDE SCENMÄSTARE Bo Larsen
BITRÄDANDE SCENMÄSTARE Henrik Gandsjö
LJUDTEKNIKER Jonathan Flygare
LJUSTEKNIKER Robert Claesson
LJUSTEKNIKER Johanna Lindborg
LJUSTEKNIKER Sara Hansson
REKVISITÖR Linda Täck
MASKÖR Åsa Trulsson

KOSTYMKOORDINATOR Anja Svärd
KOSTYMATELJÉ Carina Andersson, Marie
Jonsson, Mariane Josefsson, Andrea Stenman
FÄRGNING, PATINERING Alicja Ekerholm
PÅKLÄDARE Gyöngyi Balázs

MARKNADSCHEF Jenny Bång
KOMMUNIKATÖRER Carin Hebelius,
Elias Lanninge, Erik Roman
SERVICEANSVARIG Inger Börjesson
FÖRSÄLJNINGANSANSVARIG David Ringqvist
INNESÄLJARE Sofie Åström
FÖRESTÄLLNINGSFOTOGRAF Emmalisa Pauly
PORTRÄTTFOTOGRAF Johan Sundell

PROGRAMLAYOUT Isabel de Jounge
TRYCK KS Print Digitaltryck, Malmö

KOORDINATOR SMEDJAN Henrik Ahlén
KOORDINATOR DEKORMÅLERI
Katarina Hedetoft Lindeberg
KOORDINATOR SNICKERI Viveca Hofwimmer
TAPETSERARE Mikael Palmqvist
SPECIALEFFEKTER Magnus Nilsson
KONSTRUKTÖR Anders Turesson
SCENOGRAFITEKNISK SAMORDNARE
Paula Sjöblom
DEKORATELJÉCHEF Erik Pilesjö

TILLFÖRORDNAD TEKNISK CHEF
Paola Billberg Johansson
CHEFSPRODUCENT Lisa Ericstam
CHEF KOSTYM- OCH MASKAVDELNINGEN
Paola Billberg Johansson
FÖRESTÄNDARE KOSTYMSERVICE
Gyöngyi Balázs
LJUSANSVARIG Sven-Erik Andersson
STÄDLEDARE Linda Lövgren
EKONOMICHEF Leif Jönsson

CHEFSASSISTENT Agneta Nessrup
TEATERCHEF OCH ANSVARIG UTGIVARE
Kitte Wagner

→ MUSIKLISTA ←

VENUS FLY
Grimes, Janelle Monáe

THE ARRIVAL OF THE QUEEN OF SHEBA
Hollywood Symphony Orchestra

ONLY LOVE
Nana Mouskouri

**CONCERTO IN G MINOR "L'ESTATE",
OP 8, NO 2**
Antonio Vivaldi, Daniel Hope,
Zürcher Kammerorchester

WICKED GAME
Chris Isaak

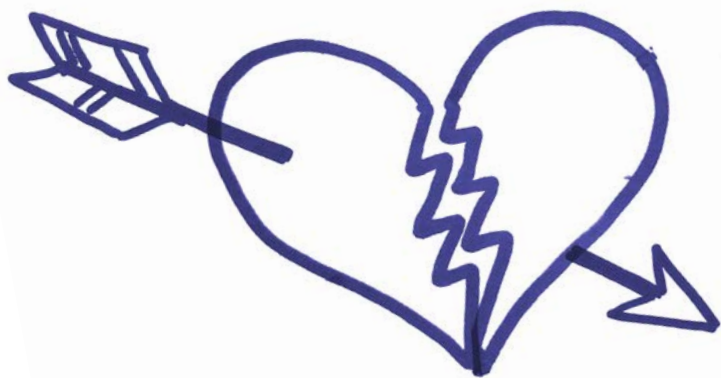
TRUE DISASTER,
Tove Lo

**PIANO SONATA NO 11 IN A,
K 331 "ALLA TURCA"**
Wolfgang Amadeus Mozart,
Yvonne Loriod

**LA GRANDE SARABANDE POUR
CORDES ET BASSE CONTINUE**
George Frideric Händel, Karol Teutsch

QUELQU'UN M'A DIT
Carla Bruni

MALMÖSTADSTEATER.SE